

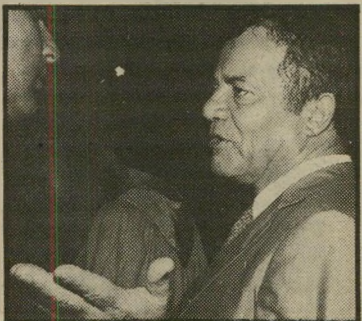
מיכתבים

טול קורה

על דיוק בעיתונות («איגרת» העורר, רד"ג, העולם הזה 2.8.89)

עורך העולם הזה קלע למטרה כאשר הוא תאר את תחושת הקורא המצוי, המגלה בעיתון ידיעה שעליה יודע אותו קורא הרבה יותר מאשר כותביה הידיעה, והקורא נוכח לדעת כי לא רובים ולא יער ואז הוא מאבד את אימונו בעיתון.

אבל מה לעשות שאני מגלה, רק שני עמור דים יותר מאוחר, באותו גליון של העולם הזה, במדור תענוף. קטע המבשר לקוראים

מנכ"ל-לשעבר טמיר בקדנציה הקודמת

העולם הזה. כי מחפשים ג'וב לאברהם טמיר, מי שהיה מנכ"ל מישרד ראש-הממשלה בקדנציה הקודמת?

נא ליטול קורה מבין עיניכם וכו'. יהודה צרפתי, חל"אביב אברהם טמיר היה, בסוף הקדנציה הקודמת מנכ"ל מישרד החוץ. אחרי שהיה מנכ"ל מישרד ראש-הממשלה.

טעות בזיהוי

בגיליון «העולם הזה» מן ה-9.8.89 הודיע מעל לשמו של זור קובו, שהורשע,

אוזנה

קובו

בשעתו באונס, בשגגה, תצלומו של גבי אוזנה. אוזנה הואשם בזמנו, בטעות, באונס ומשהוכיח את חפותו, בוטל כתב-האישום נגדו. עם מר אוזנה סליחה.

העולם הזה

השבועון של ישראל

העורך הראשי: אורי אבנרי
מנהל: אברהם מילר
מנהלת מחלקת-מודעות:
רינה מיטרני

המערכת והמיונה:
תל-אביב, רחוב גורדון 3
(ת.ד. 136, מיקוד 61001)
טלפון: 03-232262/3/4
פקס: 03-245130
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ
הדפוס: הדפוס החדש
הפצה: גר

תל-אביב, יד תרזים 7
טלפון: 03-377056

המנהל הכללי: דויד גרשונוביץ

אין מתורבים בעם

על המוטיבציה של המתגייסים («מה הם אומרים», העולם הזה 2.8.89)

המישאל הזה, שגילה כי 53% מבני-הנוער החיילים גיוס לא היו מתגייסים לולא היה קיים גיוס-חובה, הוא מישאל משונה וגם המסקנה ממנו היא משונה.

הלא אם אין גיוס-חובה אין גם חובה להתגייס. ואם אין גיוס-חובה, כנראה אין גם צורך בו. או מרוע שלא יביעו בני-הנוער, יהיו מן הטובים ככל שיהיו, את דעתם, שבמיקרה זה לא היו מתגייסים?

ואם ייערך מחר מישאל מה יעשו האזרחים עם כספם במיקרה ויבוטל מסי-ההכנסה, האם לא יתגלה, כי קיים רוב מכריע שיאמר, כי הוא לא ירוץ לקופת-האוצר על-ימנת לתרום להן את כספו מרצון?

יצחק סיני, חל"אביב

ח"ל חברון

על יתרונות נוספים של מדינה פלסטינית (ראיון עם אברהם שריר, העולם הזה 19.7.89)

אין צרפתי, העולם הזה

שרלשעבר שריר

במיסגרת החירות היוצאת

זה מפליא מאוד שאברהם שריר, שרירי תיירות לשעבר, שנחשב בשעתו לתייר מס' 1 של מדינת ישראל (במיסגרת התיירות היוצאת), מתנגד גם הוא ליוזמת-השלום של יצחק שמיר.

הרי במקרה שיוזמת-שמיר תביא, ככל זאת, להקמת מדינה פלסטינית, תיפתח בכך עוד אפשרות להוספת חותמת-ייצוא בדרכו נו של שריר. כל נסיעה לשכם או לחברון תהיה נסיעה לח"ל.

אהרון ירושלמי, חל"אביב

תיאור לא נעים

על תיאור הופעתה הפיסית של חיילת צעירה («חשבנו על נעצם, בסוף החלטנו על רעל-עכברים», העולם הזה 19.7.89).

עד היום שמחתי על כך שהעולם הזה לא נגרר אחרי כתיבת-הכסא שהיכתה, שננים האחרונות, שורשים כה עמוקים בעיתונות הדוברת והנה, ככתבה רבת-העניין על החיילת המואשמת בניסיון הרעלת מפקדה, אני מגלה את התיאור הלא-נעים הבא: «החיילת... אינה יפה במיוחד ואינה מטופחת. היא בחורה שמנומנת...»

מילא, אולי תיאור מפורט זה חיוני כדי להתרשם מהופעתה הכללית של אותה צעירה. רה. אבל הסיפא של התיאור הנ"ל, «ופצעי בגרות אחרים על לחייה», הוא כנר סתם מרושעות, כאסח לשם כאסח. שבביל מה באו המילים אלה? פועה דרמטוביץ, רחובות

קווא י'ק'.

בעולם-המושגים המקובל, מאז המהפכה הצרפתית, הימין הוא המתנה השמרני, המי סורתי, המגן על זכויות-היתר של העשירים והמבוססים, ואילו השמאל הוא המתנה החדשני, המבקש לחולל רפורמה חברתית, המגן על החלשים והנרדמים. במציאות של ישראל, כל-יהדות-השקט רחוקים מאוד מן המובן הזה של המושג «שמאל». הייתי אומר שהרוב העצום של העיתונות נמצא מבחינה זו בתחומי המושג «ימין». אמנם, יש פה ושם כתבות מעוררות רחמים על מי שפחה זו או אחרת, ענייה ומיס' כנה, ומזילים בעיתונות דימעה על גורלה. אך העיתונות ברובה המכריע מגינה על העילית החברתית השבעה, ושייכת אליה מבחינה חברתית.

מבחינה זו אין ישראל חריגה. בכל העולם המערבי נתונה התיקשות — כולה או רובה המכריע — בידי אליהו, המשליטים בה ביד רמה את ידיעותיהם מבחינת ההגנה על הסטאטוס-קו החברתי. בארץ, כאשר אומרים «שמאל», אין מת' כוונים בדרך-כלל לבעייה החברתית. מתכוון נים לבעיית הפלסטינים, לבעיית השלום והיילחמה, הפשרה והסיפוח. האם מבחינה זו «התיקשות» היא שמאל לנית?

לדעתי, זוהי אשלייה גמורה. נכון, רובם המכריע של בעלי-החטאים, המי בעיני רעות במאמרים ובתוכניות, הם בעלי נטייה «שמאלית» מבחינה זו. מכיוון שהם בולטים, נוצרה האשלייה שהתיקשות היא «שמאלנית».

נכון גם שיש קבוצה קטנה של כתבים מסורים, המסקרים את המתרחש בשטחים הכי בושים. הם עושים את מלאכתם נאמנה, ומי ביאים כבוד לעיתונות ולמדינה. עצם הדיווח האובייקטיבי הזה נראה בעיני רבים כ-שמאל לנות» בלתי-נסבלת, עוכרת-ישראל וכו'. אבל האמונה כי מאמרים ודיווחים אלה הם המעצבים את דעת-הקהל היא אשלייה, השי פעתם היא כאין וכאפס לזכות מה שמתרחש מדי יום בכל עמודי-החדשות בעיתונות, ובי מהדורות-החדשות בטלוויזיה וברדיו. כסיגנון נו, בעריכתו, בניסוחו המילולי נותן הדיווח היומיומי הזה תמונה תעמולתית, הגובלת בשטיפת-מוח, והמשקפת לחלוטין את מגמות השילטון — השילטון כולו, הכולל את שתי המפלגות הגדולות וספיהיהן.

התמונה הזאת, המוצגת מדי יום לעיני האורח, היא תמונה המצדיקה את המדיניות הקיימת — הן מבחינת הניהול היומיומי, הן מבחינת המגמות העמוקות. זוהי תמונה המר געת שינוי לטובה, המונעת התקרמות של ממש. במונחים המקובלים, זוהי תמונה «מי נית».

לפיכך אני שולל בהחלט את ההנחה כי כל-יהדות-השקט בארץ הם «שמאלניים». יש בהם איים «שמאלניים» בולטים — אך התיק שורת הישראלית בכללותה היא ימנית.

א.א. אביב

לא מכבר הוזמנתי לרבר על עולמיה תיקשות כפורום ממלכתי. בתום ההרצאה, כאשר בא תור השאלות, שאל אותי אחד הי נוכחים: «מדוע העיתונות בארץ שמאלנית?» השתרלתי להשיב. היררהתי בקול רם, ור כמעט התפתיתי לשאת הרצאה ארוכה שנייה.

אופוזיציה

יחידה

קודם כל, מי אומר שהעיתונות היא שמאלנית? או שמאלית? נכון, רבים טוענים כך. למרבה הפלא, אין זו רק טענה הנשמעת בארץ. כמעט בכל אר צות המערב נשמעת טענה זו. יש ואומרים שהעיתונות היא שמאלית. יש ואומרים שהעיתונות היא אנטי-לאומית. יש ואומרים שהעיתונות היא שלילית, שהיא מתעלמת מרבים חיוביים, שהיא מותחת ביקורת בלתי-אחר אית, וכו'. אנשי הימין הקיצוני ככל ארצות המערב — ועשוי גם בארצות הקומוניזם — טוענים כי כל-יהדות-השקט הם גייס חמי שי, עוכרת-המדינה, משרתת-האויב, ומה עוד. כל המשמיעים את הטענות האלה מתכוון נים, בעצם, לאיתו הרבר. מהו?

נרמה לי שמוקד הבעייה הוא שבכל המי רינות המערביות (ועכשיו גם המזרחיות) המ ערכת הפוליטית הרגילה התנונה. האופוזיציה יה משולבת באשליטון. יש חלופת-שלל. באותה השעה הולכת ומתרחבת השפעת הממשלה בכל התחומים, והיא חולשת על כל תחום ותחום מחיי האורח.

כתוצאה מכך הפכו כל-יהדות-השקט מכל הסוגים לאופוזיציה העיקרית. לא מבחינת הכוונה להפיל את השילטון, חלילה, אלא מבי חינת הביקורת היומיומית על מעשי השילט באותה הטיה, מעשי שרירות ורודנות. בבי רית-המועצות חלה בעניין זה מהפכה עצומה תוך זמן קצר.

במקום הניגוד הישן שילטון-אופוזיציה, בא הניגוד שילטון-תיקשות. מכיוון שכל בעלי השילטון בכל הארצות רואים בעיתו גות מיטרד, המונע בערם מלעשות מה שהם היו רוצים לעשות באין מפריע, הם משימעים את «התיקשות».

מבחינה זו, כל ההתקפות על התיקשות הן נבחינת מחמאות. ככל שהביקורת גוברת, הרי זה סימן שהוא מלאה את תפקידה. יש לזה תופעת-לוואי מורה. בעוד שה תיקשות, בעצם מלוי תפקידה, מגינה על האורח ומתווה, למעשה, את המכשיר העיקרי להגנה יומיומית על זכויותיו, הרי אזרחים רבים — ולא רק בישראל — מצטופים למשמיצים את התיקשות, וחורים על הטי ענה שהיא סוס טרויאני, משרתת-האויב, מערערת-המוראל, וכו'.

מה זה

שמאל?

השאלה היא אם כל זה מצדיק את התר אר «שמאל».